



# Bedrijfsleven lift mee met effecten van muziekonderwijs

Dat muziekonderwijs positieve effecten heeft op de ontwikkeling van kinderen is al lang geen nieuws meer. De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM) gaf het academisch adviesbureau UniPartners Maastricht opdracht om de gunstige effecten eens vanuit een andere invalshoek te belichten: wat betekent die positieve invloed van muziekonderwijs voor de maatschappij en het bedrijfsleven? Conclusie: van muziekonderwijs profiteert uiteindelijk de hele gemeenschap.

TEKST: ONZE REDACTIE

Een simpel voorbeeld. Het leren bespelen van een muziekinstrument doet een groot beroep op de fijne motoriek. Een goed ontwikkelde fijne motoriek is niet alleen in het dagelijks leven belangrijk, maar ook in het bedrijfsleven. Stel je eens voor dat de chirurg moeite heeft met de aansturing van de spieren, zenuwen en gewrichten in zijn vingers. Daar moet je toch niet aan denken als je op de operatietafel ligt. Maar ook bezigheden zoals een lamp verwisselen, een fietsband plakken of schoonmaken doen een beroep op de fijne motoriek van mensen. Een goede ontwikkeling hiervan is dus heel belangrijk.

De onderzoekers Marleen van Tetering en Leonie Wassen van UniPartners Maastricht hebben zowat alle wetenschappelijke studies die er de afgelopen jaren in binnen- en buitenland zijn gedaan naar de effecten van muziekonderwijs op de ontwikkeling van kinderen onder de loep genomen. Tientallen onderzoeken, rapporten, artikelen en interviews werden voor dit literatuuronderzoek geanalyseerd. Ook interviewden de onderzoekers een expert op het gebied van neuropsychologie en muziek. Vervolgens is op basis van de uitgebreide inventarisatie gekeken of er een samenhang aanwezig is tussen muziekonderwijs op de basisschool en de invloed daarvan op het bedrijfsleven en de maatschappij. De onderzoekers komen tot de slotsom dat de

positieve effecten van muziekonderwijs ook op tal van andere terreinen doorwerken. Muziekonderwijs levert onmiskenbaar een belangrijke bijdrage aan een goed functionerende maatschappij. LBM-voorzitter Raymond Knops legt uit dat de bond met het onderzoek een dubbelslag wil slaan. “Het bevestigt niet alleen dat muziekonderwijs goed is voor de ontwikkeling

brein, sociale en persoonlijke ontwikkeling en de motorische ontwikkeling van een kind en hoe zijn deze voordelen toepasbaar in de samenleving en het bedrijfsleven? In het eerste deel van het onderzoek passeren resultaten uit tal van eerdere onderzoeken de revue. Zo worden de effecten van muziekonderwijs en -beoefening op aspecten zoals het intelligentiequotiënt, executief functio-

---

‘Er bestaat een samenhang tussen muziekonderwijs en het functioneren van mensen in de samenleving’

van kinderen, maar dat er ook een samenhang bestaat tussen muziekonderwijs en het functioneren van mensen in de samenleving.”

Uitgangspunt van het onderzoek is de hoofdvraag: wat zijn de positieve effecten van muziekles op de basisschool ten aanzien van cognitie, het

neren (zoals het onderdrukken van impulsieve actie), het geheugen, taalontwikkeling, gehoorvaardigheden en ruimtelijk inzicht in kaart gebracht. Ook wordt de invloed van muziekonderwijs op het functioneren van het brein (de zogeheten plasticiteit in het brein) en de daaruit voortvloeiende effecten voor taalontwikkeling, sensorische

## Muziekles op de basisschool is investeren in onze toekomst!

**Verbeterd het functioneren van het geheugen**

**Verhoogt het IQ van kinderen met 8 - 9 punten**

**Veelgevraagde competenties goede medewerker:**  
focus, goed plannen, problemen oplossen, discipline, teamplayer

**Verbeterd het ruimtelijk inzicht en sociale vaardigheden:** weten wanneer je op de voorgrond staat en wanneer je 'tweede stem' bent

**Bevordert de taalontwikkeling:** uitsprakkingsvaardigheden en spraakontwikkeling

**Leert aandacht te richten op relevante informatie**

**Stabiliseert de emoties van kinderen:** de linker- (spraak & denken) en rechterhersenhelft (emoties) werken beter met elkaar samen

**Bevordert emotionele stabiliteit en empathie:** sneller emotie herkennen in stemgeluid en muziekstukken, goed voor het zelfvertrouwen, discipline, spraakgevoel, tuss en omgaan met conflicten

**Leert te multitasken:** koppeling beweging (motorisch) & geluid (sensorisch)

Muziekles op de basisschool geeft kinderen aantoonbaar het goede fundament bij hun toekomstige persoonlijke ontwikkeling. Onze maatschappij zal hiervan profiteren.

**Investeer in de toekomst, investeer in muziekles op de basisschool!**

**LBM**  
Limburgse Bond van Muziekgezelschappen

Bron: Een wetenschappelijk overzicht: positieve effecten van muziekonderwijs op de samenleving en bedrijven; Van Tetering, M. en L. Waaflink (2014). Het volledige rapport is te downloaden via [www.lbm.info.nl](http://www.lbm.info.nl)

Mede mogelijk gemaakt door:  
provincie limburg  
MUIS VOOR DE KUNSTEN LIMBURG

en studenten en zijn sneller geneigd mensen aan te nemen met een hoger IQ. Oplittingsgericht denken, impulsen onderdrukken en kunnen plannen zijn allemaal aspecten die door muziekbeoefening getraind en aangeleerd worden en op de werkvloer van essentieel belang zijn.

Het is slechts een greep uit de vele voorbeelden waaruit volgens de onderzoekers blijkt dat muziekonderwijs en -beoefening direct van invloed zijn op het functioneren van mensen in het bedrijfsleven en de gemeenschap. Hoewel er ook haken en ogen aan het onderzoek zitten (alleen de positieve aspecten zijn opgenomen in het rapport), staat het volgens de onderzoekers vast dat de gunstige effecten van muziekonderwijs hoe dan ook bijdragen aan een goed functionerende maatschappij. Je kunt zelfs stellen dat het bedrijfsleven zichzelf een goede dienst zou bewijzen door te investeren in muziekles. Dat is volgens voorzitter Knops in eerste instantie ook de achtergrondgedachte geweest om opdracht te geven voor het onderzoek. “Nu de overheid zich steeds meer terugtrekt, zijn verenigingen meer op zoek naar verbindingen met het bedrijfsleven. Om de interesse te wekken bij bedrijven die zich op basis van maatschappelijk ondernemerschap graag willen profileren, hebben verenigingen een verhaal nodig om hun verankering binnen de gemeenschap te onderbouwen.” Uiteindelijk is er volgens Knops een verhaal uit de bus gekomen dat ook inzetbaar is bij het werven van nieuwe leden, overleg met gemeenten over subsidies of besprekingen met basisscholen over het belang van muziekonderwijs. “Met dit onderzoek hebben verenigingen een wetenschappelijk onderbouwd verhaal in handen waarmee ze de positieve effecten van muziekonderwijs en muziekbeoefening kunnen beargumenteren.” •

### Rapport beschikbaar voor alle KNMO-verenigingen

De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen stelt het onderzoek ook beschikbaar voor niet-leden. Belangstellenden kunnen het rapport *Een wetenschappelijk overzicht: positieve effecten van muziekonderwijs op de maatschappij en bedrijven* downloaden via [www.hklimburg.nl/organisaties/limburgse-bond-van-muziekgezelschappen.html](http://www.hklimburg.nl/organisaties/limburgse-bond-van-muziekgezelschappen.html). Op deze pagina kan ook de bijbehorende factsheet gedownload worden.

en motorische handelingen, associatief leren, verbeeldingskracht etc. op een rij gezet. Datzelfde geldt voor allerlei sociale en persoonlijke aspecten die tot ontwikkeling komen bij het leren bespelen van een muziekinstrument.

Vervolgens zetten de onderzoekers al die eigenschappen af tegen het functioneren van mensen in de dagelijkse praktijk. In een maatschappij waarin mensen gemiddeld twee derde van hun leven werken, speelt bijvoorbeeld samenwerking een steeds grotere rol. Het is daarom belangrijk

dat mensen goed met elkaar overweg kunnen. Een aspect dat via het bespelen van een instrument in een muziekvereniging als het ware met de papepel wordt ingegoten. Naast sociale vaardigheden zijn ook cognitieve eigenschappen (het vermogen om kennis op te nemen, te onthouden en uit te wisselen) belangrijke aspecten in het dagelijks leven van mensen. Ook deze factoren worden door het leren bespelen van een muziekinstrument op een positieve manier beïnvloed. Bedrijven maar ook opleidingen stellen steeds hogere eisen aan hun werknemers